

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีเพศ และกลุ่มงานแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามอยู่ในระดับมาก
2. บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่มี เพศ และ กลุ่มงาน ที่แตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รวม 628 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม : ข้อมูล 1 ตุลาคม 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง 245 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกเป็น เพศและกลุ่มงาน

2.2 แปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

สรุปผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปรากฏผลดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 245 คน พบว่า ส่วนใหญ่คือเพศหญิง จำนวน 147 คน รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 98 คน กลุ่มงานที่แตกต่างกัน พบว่าส่วนใหญ่คือกลุ่มงานด้านวิชาการ จำนวน 178 คน รองลงมาคือกลุ่มงานด้านบริหาร จำนวน 47 คน รองลงมาคือกลุ่มงานสนับสนุนและบริการ จำนวน 25 คน

2. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกเป็นรายด้านพบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร พบว่าการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านหลักคุณธรรม การปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือด้าน หลักนิติธรรม รองลงมาคือด้านหลักความคุ้มค่า รองลงมาคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

3. ผลการเปรียบเทียบพบว่าบุคลากรที่มีเพศ และกลุ่มงาน แตกต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

4. บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล มีค่าความถี่สูงสุด ด้านละ 2 ข้อ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม

1. มหาวิทยาลัยควรมีการปรับปรุงระเบียบเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารงาน

2. ระเบียบที่บังคับใช้ควรมีความชัดเจนมากกว่านี้

ด้านที่ 2 ด้านคุณธรรม

1. มหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ และการประเมินผลงานอย่างทั่วถึง

2. มหาวิทยาลัยควรตระหนักและให้ความสำคัญในด้านความมีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน

ด้านที่ 3 ด้านความโปร่งใส

1. การปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างควรมีความโปร่งใสมากกว่านี้

2. การรับบุคลากรเข้าทำงานควรมีความโปร่งใสมากกว่านี้

ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วม

1. ควรสนับสนุนให้แต่ละหน่วยงานรวมทั้งบุคลากรทุกคนให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากกว่านี้

2. ควรมีการประชุมพนักงาน เจ้าหน้าที่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ด้านที่ 5 ด้านความรับผิดชอบ

1. ควรสนับสนุนให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ให้มากกว่านี้

2. ควรจัดส่วนงานให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริง

ด้านที่ 6 ด้านความคุ้มค่า

1. ควรสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2. บุคลากรควรทำงานให้คุ้มค่ากับการได้รับเงินเดือนของมหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร โดยรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ อาจเป็นเพราะ

1. มหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์การประเมินผลงานของบุคลากรชัดเจนใน
ระดับหนึ่ง
2. มหาวิทยาลัยมีการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร อย่างเป็นธรรม
ในระดับหนึ่ง
3. มหาวิทยาลัยประกาศประมุขงานแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงในระดับหนึ่ง
4. มหาวิทยาลัยสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทำงานมีการทำงานเป็นทีมใน
ระดับหนึ่ง
5. มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาบุคลากร โดยการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจใน
การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอในระดับหนึ่ง
6. มหาวิทยาลัยมีการมีกรรมรงค์การใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ อย่างประหยัดใน
ระดับหนึ่ง

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวกิจ ศรีปัดดา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำ
วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบัน
ราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สถาบันราชภัฏมหาสารคาม มีค่าระดับการปฏิบัติงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญเชิง นวลขาว
(2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลใน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านและทุกข้ออยู่ในระดับ
ปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสนทนา ชาเสน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา
ทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร ต่อการปฏิรูปการเมือง
ตามแนวคิดธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
มุกดาหาร มีทัศนคติต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง
ผลการวิจัยของสุวรรณ ทองคำ (2545 : 1 – 5) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัย
พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน ส่วนใหญ่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากเกือบทุกด้านยกเว้นหลักคุณธรรม บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ ศรีสมพงษ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไพศาล ตั้งสมบูรณ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ อินตามูล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การใช้ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมชัย สมท่า (2547 : บาคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าคุณบริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักความโปร่งใส

สมมุติฐานที่ 2 บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่มี เพศ และ กลุ่มงาน

ที่แตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่มี เพศ และกลุ่มงาน แตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า

1. ปฏิบัติงานที่เดียวกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทำงาน อยู่ในที่เดียวกันถึงแม้จะอยู่กันคนละส่วนงาน

2. สภาพแวดล้อมใกล้เคียงกัน จึงรับรู้การปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. อยู่ภายใต้ระเบียบและกฎหมายเดียวกัน

โดยผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวกิจ ศรีปีดธา (2545 :บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของ สถาบันอุดมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างมีสถานภาพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มาจากหน่วยงาน แตกต่างกันมีความคิดเห็น แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านหลักนิติธรรม คือ มหาวิทยาลัยควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน
2. ด้านหลักคุณธรรม คือมหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ การพิจารณาความดีความชอบและการประเมินผลงานอย่างทั่วถึง
3. ด้านหลักความโปร่งใส คือ มหาวิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ แนวทางการปฏิบัติงานมหาวิทยาลัยชัดเจน แจ้ง ประกาศให้บุคลากรทราบเกี่ยวกับสิทธิใน การได้รับสวัสดิการ เปิดโอกาสให้บุคลากรรับรู้ปัญหาขององค์กร และเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อย่างตรงไปตรงมา
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม คือ มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดมาตรฐานปรับปรุง กฎ ระเบียบ โดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง บุคลากรในมหาวิทยาลัยควรมีส่วน ร่วมในการวางแผนงานประจำปีของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรรับฟังข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารจากบุคลากร มหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วน ร่วมในการแสดงข้อคิดเห็นในการบริหารงาน และจัดสวัสดิการ โดยคำนึงถึงความต้องการของ บุคลากร
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ มหาวิทยาลัยควรมีการกำหนดขั้นตอนความ รับผิดชอบการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน
6. ด้านหลักความคุ้มค่า คือ ควรสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า โดย การใช้อุปกรณ์ หรือพลังงานที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่ รวมทั้งการบริหารงบประมาณให้ ประหยัดและคุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรต่อการบริหารงานตาม
หลักธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
